

Herinnering aan Jan Bult (Slaters Jan)

28 december 2020 was een slechte dag of eigenlijk was 1^e Kerstdag 2020 al een slechte dag, terwijl zaterdag 19 december 2020 zo'n goede dag was geweest. Een mooie blauwe lucht en stralende zon. Jan Bult was die zaterdag met twee van zijn "Kleibleu" aan de Horstlindelaan om opslag van walnootbomen op te halen. Die zouden in en rond Lonneker op mooie plekken worden uitgeplant. "Noe nog oetplaatn. Mer 't wördt kort dag: loaw dat mer noa de feestdaagn doon," zei Jan. Er was geen haast bij. "Ik sloa ze zolang bie mie op, eargens achter de schop. Dan sprekt wie anvank januari wal of om ze in de grond te zetn," zei Jan.

Maar eerste Kerstdag 2020 was de laatste dag dat Jan Bult de buitenlucht zag. Die dag kreeg hij een ernstige hersenbloeding en op 28 december is hij overleden. Die laatste klus zal Jan dus nooit meer afmaken. Niks voor Jan, half werk. Maar dit is nu toch wel echt overmacht, denk ik.

Bomen planten was de laatste klus waar de Kleibleu van Jan Bult mee bezig waren geweest. Bomen planten langs de Lossersestraat tegenover Landgoed de Wigger. De Wigger de oudst bekende boerderij van Lonneker uit de 11^e eeuw, zoals Jan toelichtte. 18 november hadden we alle bomen geplant en op 19 december gingen we dus nieuwe bomen halen bij de architect Koopman aan de Horstlindelaan, een oude bekende van Jan waar hij vroeger veel mee had samengewerkt. Walnootbomen, goed tegen vliegen en ander vliegend ongedierte. Tja de Kleibleu van Jan Bult. Een groep van ruim tien vrijwilligers, die sinds 2015 groenklussen en herstel van historische paden deden in en rond Lonneker met Jan als coördinator. Het begon in 2014 toen Jan nog deel uitmaakte van de Dorpsraad Lonneker. De provincie Overijssel had een project: "Herstel oude Kerkenpaden en Geloof in het Landschap" Ik zat net twee maanden in de Dorpsraad en Jan zou op korte termijn stoppen als Dorpsraadlid. Volgens Jan was dit project wel iets voor mij. Hij zou me wel helpen, ook als hij niet meer in de Dorpsraad zou zitten. Zo is het gegaan.

Jan werd geboren 11 augustus 1935 in Lonneker, dat een jaar daarvoor was ingelijfd door Enschede. Na zijn middelbare schoolopleiding ging Jan de opleiding voor ingenieur volgen. Vele jaren was hij projectleider bij de bouw en verbouw van ziekenhuizen in het oosten van het land, vooral op het gebied van luchtverversing en aanverwante systemen. Zijn hobby was naast het luisteren naar klassieke muziek, alles wat met vroeger te maken, vooral de geschiedenis van het dorp Lonneker en de Lonneker Marke.

Voor 2014 kende ik Jan Bult alleen van naam, hoewel ik sinds 1988 in Lonneker woon. Althans ik woon in de Achterhook, dat is ruim 5 km van de Brandemaatweg, waar Jan woonde. Dan kom je elkaar niet elke dag tegen. Nu 6 jaren later en als dorpsraadvoorzitter ken ik Jan goed. Soms meermalen per week telefonisch contact over zaken in het dorp en vaak samen op pad naar de gemeente, naar ADT van 't Vaneker, Landschap Overijssel of naar een grondeigenaar om over plannen te overleggen of samen met andere Kleibleu aan het werk bij één van de vele projecten die zijn uitgevoerd de afgelopen jaren.

Het begon met de historische wandel- en fietsverbindingen aan de westkant van Lonneker richting Hof Espelo. Het herstellen/vernieuwen van de verbinding tussen het Zuidkamp en de Lonnekeresweg langs de ook geheel vernieuwde Jacobskapel aan de Lonnekeresweg. Maar vooral ook de verbinding via de oude Oostermatenstraat tussen de ingang van het Zuidkamp en de toegang tot Hof Espelo aan de Weerseloseweg. Deze Oostermatenstraat, ooit een gewone openbare weg, was onderdeel

geworden van het waterwinningsgebied van Enschede en al meer dan een halve eeuw geheel afgesloten. Vanuit Lonneker kon je alleen via een grote omweg bij de toegang tot Hof Espelo komen. Het was de wens van Jan en de dorpsraad deze weg opnieuw te ontsluiten. Om een lang verhaal kort te maken, na ruim een jaar brieven schrijven, gesprekken voeren en conceptcontracten opstellen lukte het uiteindelijk een contract af te sluiten met Vitens, de eigenaar van het waterwingebied en de gemeente, om de Oostermatenstraat voor wandelaars open te stellen. Dat was het feitelijke begin van de Kleibleu, want het was nog een hele klus om de 600 meter lange weg aan weerszijden in het draad te zetten en de laatste 50 meter tot de Weerseloseweg weer vrij te maken. De grondeigenaar had in dat deel nl de oude klinkers verwijderd en alles geheel laten dichtgroeien. Het werd uiteindelijk een feestelijke opening met een foto in de krant.

Zo zijn er elk jaar 1 à 2 projecten uitgevoerd, waarbij ook het project Lonneker Weiden een belangrijke plaats innam. In principe waren de woensdagen en donderdagen de werkdagen. Koffie en koeken mee naar het project of koffie bij iemand thuis, die in de buurt van een project woonde. Gezellige dagen.

Jan was niet iemand van grijstinten. Iets was wit of zwart. Concessies deed hij niet, zeker niet naar de gemeente Enschede. Ik had het gevoel dat Jan zich in Lonneker nog steeds bezet voelde, niet door de Duitsers maar door de gemeente Enschede. Als ik inbracht dat de gemeenteraad van Lonneker in 1934 in meerderheid had gestemd voor samenvoeging met Enschede, zei Jan: "Ja, maar alleen omdat die fabrikanten er een paar in Lonneker hadden omgekocht" Jan was de luis in de pels voor de gemeente Enschede, zoals Tubantia schreef. Als je luis in de pels wordt genoemd, betekent dat automatisch dat niet iedereen je aardig vind. Maar u weet, als iedereen je aardig vind, heb je waarschijnlijk niets te melden. En dat had Jan altijd wel.

Zijn laatste wens, herstel van het Lonneker Stoompádke van het Lonneker Steumke naar Sprakel in 't Bos heeft het niet gehaald. Maar verreweg de meeste projecten zijn een succes geworden. Een groot deel van de nu weer goed begaanbare paden in Lonneker zijn onderdeel geworden van het 100 km lange Hilligenpad in Twente. Een bezinningsroute langs oude geloofspunten in het landschap. Over het Hilligenpad is in 2016 een boek gepubliceerd. De Kleibleu gaan door, nu zonder onze inspirator, een nieuw jaar een nieuwe koers. De naam Kleibleu had Jan zelf bedacht en was volgens hem historisch juist. Een "blood" is een arm persoon, die zwaar lichamelijk werk moest doen, bijvoorbeeld voor een steenfabriek, in de klei dus en het meervoud van blood is "bleu"

Jan had natuurlijk veel meer verdiensten voor Lonneker. Medeoprichter van de Historische Kring Lonneker Marke, samen met oa Arie de Haan en Johan Leussink. Schrijvers van het boek Straten en wegen in de Lonneker Marke in 2015. Een historische kring die met grote regelmaat op woensdagmiddag bijeen kwam bij de Ijsclub in Lonneker. Nauwgezet werden en worden b.v. oude erven en boerderijen in de Lonneker Marke in kaart gebracht. De geschiedenis vastgelegd en anekdotes opgetekend. Een eerste uitgebreid resultaat was een presentatie in het najaar van 2019 in het Dorpshuis in Lonneker. Jan had niet alleen heel veel kennis over Lonneker families, oude erven en nijverheid in Lonneker. Hij kon je ook precies vertellen hoe en wanneer de Lonnekerberg was ontstaan, hoe het zat met de ijstijden en welke invloeden daarvan nu nog zichtbaar waren in het landschap. Juist ja, diezelfde Lonnekerberg.

De eretitel Luis in de pels verwierf Jan met zijn strijd tegen de gemeente Enschede bij de planontwikkeling van het voormalige Zuidkamp van de vliegbasis Twente. Na de sluiting van de

vliegbasis als militaire basis had de gemeente daar een nieuwe woonwijk 't Vaneke gepland ,met ik geloof, aanvankelijk plm 500 kavels. Een nieuwe woonwijk ingepast in het groene Twentse Landschap. Volgens de Dorpsraad Lonneker, zou er bij monde van Jan Bult met zoveel kavels geen sprake zijn van huizen ingepast in het groen maar gewoon een soort Vinexwijk. De dorpsraad verzette zich tegen dit plan en werd uiteindelijk door de Raad van State in het gelijk gesteld. Het aantal kavels werd teruggebracht tot maximaal 264. Het was een grote triomf voor Jan Bult en de andere bestuursleden. 't Vaneke zou er nu heel anders uitzien als Jan Bult er niet was geweest. Trouwens met die naamgeving was hij het weer geheel oneens, want het erve het Vaneke heeft nooit in het Zuidkamp gelegen. Een historisch gezien onjuiste naam volgens Jan, want een (amateur)historicus moet er nu eenmaal op toezien dat het nageslacht geen onzin wordt verkocht.

Een kleurrijk en zeer actief persoon is ons ontvallen.

Matthie Kroezen, Dorpsraad Lonneker